

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Ghenadie Nicolaev,

Judecători – Nadejda Toma, Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Shnaider Israel și avocatul acestuia, Savva Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, în cauza penală în privința lui

Duminica Artur Vasili, născut la 22.06.1984, originar și domiciliat or. Ceadâr-Lunga, str. Corolenco, 22.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 30.05.2013 – 18.03.2014,*

2. *Instanța de apel: 18.06.2014 – 09.07.2014,*

3. *Instanța de recurs: 25.09.2014 – 22.10.2014.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 martie 2014, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Duminica Artur a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (un) an.

A fost respinsă cererea lui Shnaider Israel privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 23.02.2012 aproximativ la orele 18:30, Stancu Nadejda Stepan, aflîndu-se la volanul automobilului de model „Mercedes” cu n/î C NS 572, care era parcat pe trotuarul bd. Negruzzi 5, mun. Chișinău, a inițiat un conflict verbal cu Shnaider Israel Vladimir a.n.1970, din motivul parcării neregulamentare a automobilului său, la care Stancu Nadejda Stepan a ieșit din automobil pentru a se clarifica cu cazul dat, timp în care a intervenit prietenul său, Duminica Artur Vasili, care l-a lovit cu pumnul în față pe Shnaider Israel

Vladimir, ca rezultat ultimul căzând jos, după care împreună cu Stancu Nadejda Stepan, *care pentru fapta dată, prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17.10.2012 a fost condamnată în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal , cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa amendă în folosul statului în mărime de 4 000 lei*, i-au aplicat lui Shnaider Israel Vladimir mai multe lovituri cu picioarele în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1020/D din 26.04.2012, vătămare corporală medie, după care, ambii s-au ascuns de la locul comiterii infracțiunii.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul părții vătămate Shnaider Israel - Savva Alexandru, care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Duminica Artur să fie condamnat cu ispășirea pedepsei, în limitele stabilite de legea penală și admiterea integrală a acțiunii civile, cu dispunerea încasării din contul lui Duminica Artur în beneficiul părții vătămate a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță nu a dat o apreciere justă gravității infracțiunii săvârșite de inculpat și nu a luat în considerație faptul că, Duminica Artur a recunoscut vina doar pentru a evita pedeapsa privativă de libertate, astfel consideră că, instanța neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 Cod penal, deoarece cumulul de probe pertinente și concludente prezentate în sprijinul învinuirii, dovedesc vinovăția ultimului. Mai mult, inculpatul nu s-a apropiat de partea vătămată, nu și-a prezentat scuze, nu s-a interesat de starea sănătății acestuia și nici nu s-a oferit sa-l ajute cu cheltuielile suportate pentru tratament. Consideră că, concluzia instanței de fond în partea în care a fost dispusă respingerea acțiunii civile este una neîntemeiată și inechitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014 a fost admis parțial apelul declarat de partea vătămată, casată sentința atacată în partea respingerii cererii lui Shnaider Israel privind încasarea prejudiciului moral și în această parte, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a admis parțial cererea părții vătămate Shnaider Israel privind încasarea din contul inculpatului Duminica Artur a prejudiciul moral, dispunându-se încasarea sumei de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, sentința atacată a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Duminica Artur în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (2) lit. e) Cod penal „*vătămarea intenționat medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de două persoane*”.

Colegiul a reținut că, la cererea inculpatului (f.d.136), cauza a fost examinată în ordinea prevăzută la art.364/1 Cod procedură penală și instanța de fond la stabilirea pedepsei a aplicat prevederile alin.(8) al articolului menționat, stabilind noi limite ale pedepsei de la 2 (doi) ani și, respectiv, 4 (patru) ani, luînd în considerație faptul că, la data săvîrșirii infracțiunii sancțiunea articolului incriminat inculpatului prevedea închisoare de la 3 (trei) la 6 (șase) ani.

Instanța de apel a conchis și corectitudinea aplicării în privința inculpatului, de către instanța de fond a prevederilor art.90 Cod penal, lui Duminica Artur, acordîndu-i-se o șansă în a demonstra că, corectarea și reeducarea sa este posibilă și fără privarea lui reală de libertate. Instanța de judecată a ajuns la această concluzie reieșind și din faptul că, acesta pentru prima dată a comis o infracțiune gravă, și-a recunoscut vina, sincer se căiește de cele întîmplate, și deși nu este căsătorit, are la întreținere un copil minor, a cărui grijă trebuie să o poarte. Circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond eronat a respins integral cererea părții vătămate de a fi reparat prejudiciul moral și în prezența circumstanțelor descrise, Colegiul a considerat că, suma de 10 000 zece mii) lei este una ce răspunde atât principiului proporționalității cât și celui al echității, fiind în măsură de a acorda părții vătămate o compensare suficientă pentru lezarea drepturilor sale nepatrimoniale, deoarece însuși sancționarea inculpatului Duminica Artur constituie prin sine deja constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciu moral suferit de Shnaider Israel.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată Shnaider Israel și avocatul acestuia, Savva Alexandru, care au solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărîri, prin care să-i fie aplicată inculpatului Duminica Artur o pedeapsă privativă de libertate, în limitele stabilite de legea penală, și dispusă admiterea integrală a acțiunii civile depuse de Shnaider Israel, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului au invocat aceleași motive ca și în cererea de apel. Suplimentar au menționat că nu sunt de acord cu argumentul instanței de apel la dispunerea încasării sumei de 10 000 lei de la inculpatul Duminica Artur în beneficiul părții vătămate, cu titlu de prejudiciu moral, precum că inculpatul și așa a fost condamnat, deoarece consideră că condamnarea acestuia nu s-a făcut în interesul părții vătămate, ci în interesul general al societății, de aceea acest fapt nicidecum nu poate constitui prin sine o satisfacție personală a părții vătămate și e necesar de a fi încasat din contul inculpatului prejudiciu moral suportat de partea vătămată în mărimea căruia să fie comensurabilă.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Necătfînd la faptul că recurenții (partea vătămată și avocatul Savva Al.) au indicat doar art.427 Cod de procedură penală, fără a invoca la concret temeiurile prevăzute de norma citată, astfel încălcînd exigențele art.430 Cod de procedură penală, însă Colegiul penal constată că din conținutul recursului recurenții invocă temeiul de recurs prescris în pct. 10) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală - „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Colegiul menționează faptul că, judecarea cauzei penale vizate în recursul ordinar a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, și potrivit pct. (8) al acestui articol, inculpatul, care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să fie înfăptuită pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare, luînd în considerație stipulările legale expuse, reieșind din limitele minimă și maximă ale sancțiunii art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal (*la data săvîrșirii infracțiunii*), care prevedea închisoarea de la 3 la 6 ani, au stabilit o nouă limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de

închisoare de la 2 pînă la 4 ani. Deci, inculpatului Duminica Artur i s-a stabilit pedeapsa în aceste limite cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, ținînd cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, considerînd că această pedeapsă este una echitabilă în raport cu fapta săvîrșită, deoarece o pedeapsă prea aspră poate genera apariția unor sentimente de nedreptate și neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, ea nu trebuie să fie percepută ca o răzbunare din partea părții vătămate și a statului, deoarece ar genera o încălcare a dreptului inculpatului.

Potrivit prevederilor art.90 CP, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd în mod obligatoriu în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Totodată instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul penal conchide că instanța de fond și instanța de apel, corect au apreciat probele în sensul art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Duminica A., deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar la motivarea soluției de către instanța de apel privind aplicarea pedepsei și individualizarea acesteia în privința inculpatului au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 CPP.

Colegiul apreciază criticile formulate de către recurenți ca fiind vădit neîntemeiate, iar circumstanțele reale ale săvîrșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpatului nu constituie temei de adoptare a unei soluții de modificare a cuantumului pedepsei aplicate, neexistînd în speța dată nici motive care ar putea fi invocate din oficiu și care ar determina instanța de recurs să caseze hotărîrea atacată.

Colegiul conchide că eroarea de drept, prescrisă în pct. 10) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, nu a fost constatată în cauză, deoarece instanțele ierarhic inferioare au făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

7.2. Referitor la acțiunea civilă în cadrul procesului penal, instanța de recurs concluzionează că, instanța de apel respectând prevederile art.1422, 1423 alin.(1) Cod civil, corect a încasat suma prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, motivându-și soluția în acest sens (f.d. 191).

În consecință, Colegiul reține că, temeiurile invocate de recurenți nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Shnaider Israel și avocatul acestuia, Savva Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, în cauza penală în privința lui **Duminica Artur Vasili**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală publicată la 19 noiembrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru